

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PLs. ÚS 13/2026-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o prijatej ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák, PhD., s. r. o., Kováčska 28, Košice, proti postupu a rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/43/2025 z 27. mája 2025, vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. I. ÚS 736/2025, o jeho prijatej ústavnej sťažnosti proti postupu a rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/8/2024 z 23. septembra 2025, vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 57/2026, a o jeho prijatej ústavnej sťažnosti proti postupu a rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/147/2024 z 30. septembra 2025, spojenej na spoločné konanie pod sp. zn. I. ÚS 736/2025, takto

r o z h o d o l :

1. Konania o ústavných sťažnostiach sťažovateľa sp. zn. I. ÚS 736/2025 a sp. zn. II. ÚS 57/2026 **s p á j a** na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. I. ÚS 736/2025.
2. Toto uznesenie **n a d o b ú d a** právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľa a skutkový stav

1. Ústavnému súdu bola 30. júla 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáhal vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a porušenia práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6Co/43/2025 z 27. mája 2025. Sťažovateľ navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania. Taktiež navrhol začatie konania o súlade zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky, a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 66/2009 Z. z.“) s čl. 1, čl. 12

a čl. 24 ods. 1 a 4 ústavy a s čl. 1 dodatkového protokolu. Táto ústavná sťažnosť je ústavným súdom vedená pod sp. zn. Rvp 1995/2025 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Miroslavovi Durišovi, ktorý je podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2026 do 31. decembra 2026 (ďalej len „rozvrh práce“) členom prvého senátu ústavného súdu.

2. Sťažovateľ sa domáhal na mestskom súde opakovanej odplaty za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z., keďže na jeho pozemkoch má žalovaný (mesto Košice) postavenú miestnu komunikáciu. Opakovanej náhrady sa domáhal z dôvodu, že čo sa týka tých istých pozemkov, Okresný súd Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 44C/19/2020 a krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/37/2021 právoplatne rozhodli, že sťažovateľ má nárok na opakovanú náhradu, preto ide o vec *res iudicata*.

3. Mestský súd Košice rozsudkom sp. zn. 53C/17/2023 z 30. októbra 2024 žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť opakovanú náhradu za vecné bremeno za obdobie od 1. novembra 2021 do 30. júna 2024 vo výške 7 333 eur s príslušenstvom. Krajský súd na odvolanie žalovaného rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax, že odplata za vecné bremeno podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. je jednorazová. Vo vzťahu k námietke *res iudicata* krajský súd poskytol iba stručné odôvodnenie, že judikatúra sa môže meniť.

4. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 736/2025-16 zo 16. decembra 2025 prijal ústavnú sťažnosť vedenú pod sp. zn. Rvp 1995/2025 na ďalšie konanie v celom rozsahu.

5. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. januára 2026 sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia totožných základných práv postupom a rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 1Co/8/2024 z 23. septembra 2025. Sťažovateľ navrhuje aj v tomto konaní zrušiť napadnuté rozhodnutie, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania. Rovnako navrhuje začatie konania o súlade zákona č. 66/2009 Z. z. s čl. 1, čl. 12 a čl. 24 ods. 1 a 4 ústavy a s čl. 1 dodatkového protokolu. Táto ústavná sťažnosť je ústavným súdom vedená pod sp. zn. Rvp 26/2026 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Strakovi, ktorý je podľa rozvrhu práce členom druhého senátu ústavného súdu.

6. Sťažovateľ sa ako vlastník domáhal odplaty za držbu a užívanie jeho pozemkov od žalovaného mesta Košice ako vlastníka stavieb Pozemné komunikácie Sídliisko KVP – Červený rak a električková trasa Moldavská cesta – U. S. Steel. Prvýkrát sa domáhal zaplattenia jednorazovej odplaty za zákonné vecné bremeno žalobou z 11. októbra 2011. Okresný aj krajský súd v roku 2017 o podanej žalobe rozhodli tak, že sťažovateľ nemá nárok na jednorazovú odplatu, ale na opakovanú náhradu vo výške nájomného.

7. Žalobou podanou v roku 2024 sa domáhal odplaty za vecné bremeno za obdobie od 1. novembra 2020 do 31. októbra 2022 a za obdobie od 1. novembra 2022 do 31. októbra 2023 s príslušenstvom. Mestský súd Košice rozsudkom sp. zn. K2-20C/14/2023 z 5. decembra 2024 priznal sťažovateľovi odplatu 3 136,20 eur s príslušenstvom a 1 568,10 eur s príslušenstvom. Krajský súd následne napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok prvostupňového súdu a žalobu zamietol s poukazom na to, že odplata za vecné bremeno podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. je jednorazová a je už premlčaná.

8. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 57/2026-20 z 28. januára 2026 prijal ústavnú sťažnosť vedenú pod sp. zn. Rvp 26/2026 na ďalšie konanie v celom rozsahu.

9. Napokon sa sťažovateľ ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 8. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia totožných základných práv postupom a rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 11Co/147/2024 z 30. septembra 2025. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania a aj v tejto sťažnosti navrhuje začatie konania o súlade zákona č. 66/2009 Z. z. s čl. 1, čl. 12 a čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a s čl. 1 dodatkového protokolu. Táto ústavná sťažnosť je ústavným súdom vedená pod sp. zn. Rvp 28/2026 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi, ktorý je podľa rozvrhu práce členom prvého senátu ústavného súdu.

10. Sťažovateľ sa domáhal voči mestu Košice zaplatenia finančnej náhrady (2 750 eur) za držbu a užívanie pozemkov v jeho spoluvlastníctve, na ktorých sa nachádza cestná komunikácia vo vlastníctve žalovaného. Aj v tomto konaní poukazoval sťažovateľ na iné konania, v ktorých súdy dospeli k záveru, že sťažovateľ má nárok na opakovanú náhradu. Rozsudkom č. k. K2-42C/93/2021-185 zo 4. júla 2024 mestský súd žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť opakovanú náhradu za vecné bremeno za obdobie od 1. novembra 2020 do 31. októbra 2021 vo výške 2 750 eur s príslušenstvom.

11. Krajský súd na odvolanie žalovaného rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax, že odplata za vecné bremeno podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. je jednorazová.

12. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 66/2026 z 28. januára 2026 prijal ústavnú sťažnosť vedenú pod sp. zn. Rvp 28/2026 na ďalšie konanie v celom rozsahu a zároveň veci vedené na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 28/2026 a pod sp. zn. I. ÚS 736/2025 spojil na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. I. ÚS 736/2025.

II.

Argumentácia sťažovateľa

13. Argumentácia sťažovateľa je s ohľadom na podstatu podaných ústavných sťažností totožná.

14. Podľa sťažovateľa bol postupom a napadnutými rozhodnutiami krajského súdu porušený princíp legitímnych očakávaní a princíp právnej istoty sťažovateľa.

15. Sťažovateľ už v minulosti opakovane žaloval mesto Košice a požadoval zaplatenie odplaty za zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. Súdy vo viacerých prípadoch rozhodli tak, že sťažovateľ nemá nárok na jednorazovú odplatu, ale na opakovanú náhradu vo výške nájomného za zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. Po uplynutí premlčacej lehoty na vymáhanie jednorazovej odplaty tie isté súdy rozhodli tak, že sťažovateľ mal žiadať jednorazovú odplatu, a nie opakovanú, lebo platí ustálená rozhodovacia prax, že odplata za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. je jednorazová.

16. Poukazuje na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 42/2015, podľa ktorého odplata má byť opakujúca, a nie jednorazová. Ak súdna prax dospeje po 11 rokoch od účinnosti zákona k záveru, že odplata za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. je jednorazová, teda dospeje k takémuto

záveru potom, keď právo je už premlčané, tak to podľa sťažovateľa nie je v súlade s princípom právneho štátu ani s princípom legitímnych očakávaní, ani s princípom právnej istoty.

17. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ale aj ustálená rozhodovacia prax o jednorazovej odplate za vecné bremeno podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. spôsobili to, že už nikto nevysporiada vlastnícke právo pod stavbami vo vlastníctve územnej samosprávy. Vlastníkom zostáva iba holé vlastnícke právo. Rozsahom vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z. je totiž absolútna držba pozemku a užívanie pozemku bez obmedzení jednotkami územnej samosprávy. Je to výslovné na vôli obcí a samosprávnych krajov, či pristúpia k usporiadaniu vlastníckych vzťahov k pozemkom a kedy.

18. Súd priznávali do roku 2009 vlastníkom pozemkov vydanie bezdôvodného obohatenia, po roku 2009 opakujúcu sa náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva (až do roku 2020). Sú tak dve skupiny vlastníkov. Jedna skupina vlastníkov pozemkov pod stavbami obcí a samosprávnych krajov je tá, ktorá mala k 1. júnu 2009 uzatvorené nájomné zmluvy s obcami a so samosprávnymi krajmi a v čase účinnosti zákona dostávala pravidelne odplatu, nájomné, a to ročne alebo mesačne, a na týchto pozemkoch vecné bremeno nevzniklo. Ak došlo k ukončeniu nájmu, tak vlastník môže žiadať bezdôvodné obohatenie, a to opakovane, až pokiaľ nedôjde k vysporiadaniu. Druhá skupina vlastníkov pozemkov pod stavbami obcí a samosprávnych krajov je tá, ktorá nemala ku dňu účinnosti zákona uzatvorené nájomné zmluvy s obcami a so samosprávnymi krajmi a na týchto pozemkoch vzniklo zákonné vecné bremeno. Ak nepožiadali o jednorazovú odplatu za obmedzenie vlastníckeho práva do 1. júna 2012, tak už žiadnu náhradu nedostanú. Ak sťažovateľ požiadala v roku 2011 o jednorazovú odplatu, ale súd rozhodol, že má nárok na opakovanú náhradu, taktiež už žiadnu náhradu nedostane aj napriek tomu, že súdy rozhodovali o opakujúcom sa plnení celých 11 rokov.

19. Vecné bremeno podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. malo byť dočasné, a to do vykonania pozemkových úprav. Ak má byť dočasné, a nie trvalé (pričom nie je stanovený čas trvania), tak jedinou spravodlivou odplatoú je odplata vo forme opakujúceho sa plnenia.

20. Sťažovateľ napokon tvrdí, že § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. je neústavný, a preto podal návrh, aby senát ústavného súdu podal návrh na začatie konania o súlade zákona č. 66/2009 Z. z. s čl. 1, čl. 12, čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a s čl. 1 dodatkového protokolu. Uvádza, že ústava neumožňuje, aby k vyvlastneniu alebo nútenému obmedzeniu vlastníckeho práva došlo priamo zákonom, náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva má byť primeraná a opakujúca sa. Zákomom č. 66/2009 Z. z. v spojení s ustálenou rozhodovacou praxou dochádza k faktickému vyvlastneniu (sťažovateľovi zostáva iba holé vlastníctvo, platí dane, poplatky a samosprávne celky nič nenúti, aby pozemky vysporiadali, pokiaľ je odplata jednorazová a navyše už aj premlčaná). Obmedzenie vlastníckeho práva v tomto prípade nie je vo verejnom záujme.

III.

Rozhodnutie o spojení vecí na spoločné konanie

21. Podľa § 62 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o primeranom použití Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) možno v konaní o ústavnej sťažnosti primerane použiť na spojenie konaní § 166 ods. 1 CSP, podľa ktorého v záujme

hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán.

22. Podľa čl. II bodu 10 rozvrhu práce v záujme hospodárnosti konania môže plénum ústavného súdu rozhodnúť o spojení vecí patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu, ktoré boli pridelené členom rôznych senátov ako sudcom spravodajcom, na spoločné konanie, ak tieto veci spolu skutkovo alebo právne (z hľadiska predmetu konania) súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Návrh na rozhodnutie o spojení môže plénu ústavného súdu podať sudca spravodajca vo veci, ktorej spojenie s inou vecou sa navrhuje, alebo predseda ústavného súdu.

23. Ústavné sťažnosti spolu skutkovo a právne súvisia, pričom ústavnoprávna argumentácia sťažovateľa je zhodná a dotýka sa ústavnoprávneho výkladu zákona č. 66/2009 Z. z. v otázke charakteru odplaty za zákonom zriadené vecné bremeno. Sťažovateľ zastúpený tým istým právnym zástupcom namieta porušenie identických práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu (rôznymi) rozsudkami toho istého krajského súdu. V petite ústavných sťažností sťažovateľ žiada vydať identický nález.

24. So všetkými troma ústavnými sťažnosťami sa možno vysporiadať jedným rozhodnutím ústavného súdu, čo je v záujme hospodárnosti konania. Preto boli konania o ústavných sťažnostiach podľa § 166 ods. 1 CSP spojené na spoločné konanie, v ktorom sudcom spravodajcom podľa čl. II bodu 10 rozvrhu práce ústavného súdu bude Miroslav Duriš, člen prvého senátu ústavného súdu, ktorý je sudcom spravodajcom v konaní, ktoré začalo skôr. V záujme rýchlosti a plynulosti konania podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2026

Ivan Fiačan
predseda Ústavného súdu
Slovenskej republiky